

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2021 - 2026

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2020

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	3
2. Όραμα και στόχοι του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης	4
3. Αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης και διαμόρφωση στόχων.....	5
3.1 Αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης.....	5
3.1.1 Βασικά στατιστικά στοιχεία ΠΠΣ (2020)	5
3.1.2 Βασικά στατιστικά στοιχεία ΜΠΣ (2020)	5
3.1.3 Βασικά στοιχεία ερευνητικής δραστηριότητας	5
3.2 Ανάλυση SWOT	6
3.2.1 Βοηθητικά δεδομένα (Strengths).....	6
4. Οδικός χάρτης για την εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου	11
4.1 Προτεραιοποιημένοι τομείς δράσης για την περίοδο 2021 - 2026	11
4.2 Θεωρία της αλλαγής (Theory of Change)	14
4.3 Οδικός χάρτης για την επίτευξη των στόχων 2021 – 2026.....	16
4.4 Χρηματοδότηση του Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης του ΤΕΠΑΕ	21

1. Εισαγωγή

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε με βάση το άρθρο 46 του Ν. 1268/82 και άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1984-85, σύμφωνα με το Π.Δ. 320/83. Από το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001, μετονομάστηκε σε Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Π.Δ. 231/2000, ΦΕΚ τ. Α', 198/13.9.2000). Από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 λειτουργεί και ο Πύργος της Παιδαγωγικής Σχολής όπου στεγάζονται τα γραφεία των μελών Δ.Ε.Π., Ε.Δι.Π., Ε.Τ.Ε.Π, οι Γραμματείες του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, και του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, οι Γραμματείες των Τομέων καθώς και 10 αίθουσες διδασκαλίας. Σε παραπλήσιο χώρο στεγάζεται το Παιδικό Κέντρο του Α.Π.Θ. Η Βιβλιοθήκη του Τμήματος στεγάζεται στο δεύτερο όροφο του Πύργου της Παιδαγωγικής Σχολής.

Το Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΤΕΠΑΕ) παρέχει υψηλής ποιότητας ανώτατη εκπαίδευση στο πεδίο της Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και υποστηρίζει ενεργητικά την ανάπτυξη ενός δημιουργικού, δημοκρατικού και προσηλωμένου στις ακαδημαϊκές αρχές περιβάλλοντος έρευνας και εργασίας για το προσωπικό του. Η διαρκής προσπάθεια του Τμήματος για βιώσιμη ανάπτυξη στους βασικούς τομείς που θεραπεύονται από δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή διδασκαλία, έρευνα και καινοτομία, και δυναμική αλληλεπίδραση με την τοπική, εθνική και διεθνή κοινότητα, αποτυπώνεται ετησίως στις αξιολογήσεις των φοιτητριών και των φοιτητών του Τμήματος και στις ενδοτμηματικές διαδικασίες αξιολόγησης, ενώ έχει αποτυπωθεί και στην έκθεση της εξωτερικής αξιολόγησης του ΤΕΠΑΕ που διενεργήθηκε το έτος 2013.

Ο σημαντικός και αναντικατάστατος ρόλος των Ελληνικών Δημόσιων Πανεπιστημίων, και μάλιστα τμημάτων που θεραπεύουν τις επιστήμες της αγωγής, αναδείχθηκε ηχηρά κατά τα τελευταία χρόνια που η χώρα αντιμετωπίζει βαθιά κοινωνική και οικονομική κρίση, αφού τα δημόσια ακαδημαϊκά ιδρύματα αποτέλεσαν πόλους σταθερής και βιώσιμης κοινωνικής και οικονομικής ανάκαμψης της χώρας. Το ΤΕΠΑΕ εκπαιδεύει και αναδεικνύει επιστήμονες της προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης, καταρτισμένες και καταρτισμένους με τις πλέον σύγχρονες γνώσεις παιδαγωγικής και έρευνας στις παιδαγωγικές και κοινωνικές επιστήμες. Οι επιστήμονες αυτοί θα κληθούν να κατανοήσουν και να απαντήσουν σε όλες τις σύγχρονες κοινωνικές και οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ελληνική και η διεθνής κοινότητα με την εμπειριστατωμένη επαγγελματική τους πρακτική.

Επιπλέον, το ΤΕΠΑΕ αναγνωρίζοντας τις σύγχρονες εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα σε ό,τι αφορά στα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα παγκοσμίως, δηλαδή την αυξανόμενη αυτονομία τους, τον εκδημοκρατισμό της γνώσης και την πρόσβαση σε αυτήν ολόενα και μεγαλύτερων μερών του πληθυσμού, το ρόλο της ψηφιακής τεχνολογίας στην έρευνα και την καινοτομία και στη διαδικασία μάθησης, την συνεχώς αυξανόμενη κινητικότητα φοιτητριών, ερευνητών και καθηγητών, τον αυξανόμενο ανταγωνισμό στις χρηματοδοτήσεις των Πανεπιστημίων, και την τάση μεγαλύτερης συνεργασίας στην έρευνα και στην καινοτομία μεταξύ Πανεπιστημίων και της ευρύτερης κοινότητας, αποφασίζει να διαμορφώσει το **Στρατηγικό του Σχέδιο για την επόμενη πενταετία** ανάμεσα στους δύο προαναφερόμενους πόλους: α) ένα διεθνές περιβάλλον ραγδαία εξελισσόμενο και, β) ένα εθνικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από την βαθιά οικονομική και κοινωνική κρίση των τελευταίων ετών, αλλά και ευκαιρίες για ανάκαμψη, παραγωγή νέας επιστημονικής γνώσης, βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών δημόσιας εκπαίδευσης, και διεύρυνση της συνεργασίας μεταξύ Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, φορέων της Κοινότητας, και παραγωγικών φορέων της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

2. Όραμα και στόχοι του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης

Το **όραμα** του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΤΕΠΑΕ) είναι να αναπτύξει άριστο ακαδημαϊκό περιβάλλον, και να προσφέρει ισότιμη πρόσβαση σε αυτό, για τις φοιτήτριες/ές, τις/τους διδάσκουσες/οντες, και το λοιπό επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό του Τμήματος, στη βάση των αξόνων "Άριστη διδασκαλία - Ερευνητική αρτιότητα - Εξωστρέφεια προς την κοινότητα". Ο χρονικός στόχος για την επίτευξη των παραπάνω είναι το 2026.

Οι τρεις **κεντρικοί στόχοι** του ΤΕΠΑΕ είναι:

1) Έως το 2026, η εκπαίδευση που θα παρέχεται από το ΤΕΠΑΕ στις φοιτήτριες/ες του Τμήματος θα αξιολογείται ως άριστη σε περιεχόμενο και μεθοδολογία από τις ίδιες τις φοιτήτριες/ες, τα μέλη του Τμήματος, και ανεξάρτητες αρχές αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου του ΤΕΠΑΕ.

2) Έως το 2026, το ΤΕΠΑΕ θα έχει αναδειχθεί ως πόλος ερευνητικής αρτιότητας στο πεδίο των Επιστημών Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία κατά κύριο λόγο στην ημεδαπή, αλλά και στην αλλοδαπή.

3) Έως το 2026, το ΤΕΠΑΕ θα έχει αναπτύξει πολύπλευρες συνεργασίες με τοπικούς και εθνικούς φορείς, άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου, άλλα Πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής, επιτυγχάνοντας μία ουσιαστική επικοινωνία με την επιστημονική και την ευρύτερη κοινότητα.

Το Στρατηγικό Σχέδιο 2021-2026 περιγράφει τον τρόπο υλοποίησης των βασικών στόχων, οι οποίοι θα επιτρέψουν να επιτευχθεί και το όραμα του Τμήματος για το 2026. Για τον προσδιορισμό των στόχων αυτών αξιοποιήθηκαν τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT που διενεργήθηκε στο ΤΕΠΑΕ τον Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2020. Επιπλέον, οι κεντρικοί στόχοι του ΤΕΠΑΕ βασίζονται άμεσα στους Στόχους Ποιότητας, όπως αυτοί τέθηκαν στο κείμενο «Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης». Το όραμα και οι στόχοι του ΤΕΠΑΕ είναι σε συμφωνία με το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοσμητείας της Παιδαγωγικής Σχολής του ΑΠΘ 2016 -2020 και το Στρατηγικό Σχέδιο του ΑΠΘ 2019-2022.

Συντονιστικό ρόλο στη διαδικασία διαμόρφωσης του Στρατηγικού Σχεδίου διαδραμάτισε η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟμΕΑ) του ΤΕΠΑΕ. Η ΟμΕΑ συνεργάστηκε με τα μέλη ΔΕΠ και τη Γραμματεία του Τμήματος. Το Στρατηγικό Σχέδιο 2021-2026 του ΤΕΠΑΕ συζητήθηκε και έγινε δεκτό από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος στη Συνέλευση της 21ης Ιανουαρίου 2021 (αριθμ. συνεδρίασης 14).

3. Αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης και διαμόρφωση στόχων

3.1 Αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης

Για τη διαμόρφωση των στόχων του Στρατηγικού Σχεδίου 2021 – 2026, έχει ληφθεί υπόψη η υπάρχουσα κατάσταση ως προς τα βασικά στατιστικά στοιχεία που αφορούν: α) το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος, β) τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του Τμήματος, και γ) την ερευνητική δραστηριότητα του επιστημονικού προσωπικού.

3.1.1 Βασικά στατιστικά στοιχεία ΠΠΣ (2019 - 2020)

- Συνολικό πλήθος εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών: 1844
- Συνολικό πλήθος διαγραμμένων/μετεγγραφέντων φοιτητών/τριών: 25
- Συνολικό πλήθος εισερχόμενων μετεγγραφέντων φοιτητών/τριών: 117
- Συνολικό πλήθος πτυχιούχων φοιτητών/τριών του αυτού έτους: 217
- Συνολικό πλήθος ενεργών φοιτητών/τριών: 1279
- Ετήσιο ποσοστό αποφοίτησης ως προς το σύνολο ενεργών φοιτητών ($\leq n+2$): 25,68%
- Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης πάνω από $n+2$ έτη: 31,25%
- Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων κανονικής διάρκειας σπουδών (n έτη): 53,41%
- Ετήσιος μέσος όρος βαθμού πτυχίου: 7,78
- Μέσος χρόνος απόκτησης πτυχίου (αποφοίτων με ορκωμοσία): 4,22 έτη

3.1.2 Βασικά στατιστικά στοιχεία ΜΠΣ (2019 - 2020)

- Συνολικό πλήθος εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σε ΜΠΣ: 266
- Συνολικός πλήθος πτυχιούχων μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών: 125
- Συνολικό πλήθος ενεργών μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών: 209
- Ετήσιο ποσοστό αποφοίτησης ως προς το σύνολο ενεργών φοιτητών: 82%
- Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων κανονικής διάρκειας σπουδών (n έτη): 2%
- Ετήσιος μέσος όρος βαθμού πτυχίου: 9,10
- Μέσος χρόνος απόκτησης πτυχίου (αποφοίτων με ορκωμοσία): 2,97
- Συνολικό πλήθος εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σε Διδακτορικές Σπουδές: 48
- Συνολικός πλήθος ενεργών φοιτητών/τριών σε Διδακτορικές Σπουδές: 31
- Μέσος χρόνος ολοκλήρωσης Διδακτορικών Σπουδών (με ορκωμοσία): 5,2

3.1.3 Βασικά στοιχεία ερευνητικής δραστηριότητας

- Μέσο συνολικό πλήθος εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ: 25,26

- Μέσο συνολικό πλήθος αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ: 206,09
- Μέση συνολική χρηματοδότηση ερευνητικών έργων ανά καθηγητή: 17,604€
- Πλήθος εθνικών ανταγωνιστικών προγραμμάτων: 0
- Πλήθος Ευρωπαϊκών ανταγωνιστικών προγραμμάτων: 4

3.2 Ανάλυση SWOT

Η ανάλυση τύπου SWOT διενεργήθηκε έτσι ώστε, σε συνδυασμό με τους Πίνακες Τιμών των στρατηγικών στόχων στη Στοχοθεσία Ποιότητας, να καταδειχθούν με σαφήνεια και πληρότητα οι τομείς στους οποίους το Τμήμα θεωρεί ότι απαιτούνται στοχευμένες ενέργειες για την βελτιστοποίηση των τιμών και των αποτελεσμάτων των τομέων αυτών. Κάθε στοιχείο της ανάλυσης SWOT είναι αντιστοιχισμένο με έναν από τους τρεις κεντρικούς στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου 2021-2026, όπως αυτοί παρουσιάστηκαν στο υποκεφάλαιο 2 του παρόντος. Κάποια στοιχεία της ανάλυσης SWOT θεωρείται ότι επιδρούν με οριζόντιο τρόπο και στους τρεις κεντρικούς στόχους. Τα οριζόντια αυτά στοιχεία παρουσιάζονται ξεχωριστά. Η γραφική αποτύπωση της ανάλυσης SWOT παρατίθεται στο Παράρτημα 1 του παρόντος.

3.2.1 Βοηθητικά δεδομένα (Strengths)

3.2.1.1 Βοηθητικά δεδομένα για τον 1ο Στόχο: Υψηλή ποιότητα εκπαιδευτικής διαδικασίας

Ανθρώπινο δυναμικό

- Δείκτης Ποιότητας του διδακτικού έργου που επιτελείται στο ΠΠΣ του ΤΕΠΑΕ συνολικά υψηλός

Πρόγραμμα Σπουδών

- Παροχή πολυδιάστατης εκπαίδευσης σε πολλαπλά επιστημονικά πεδία
- Υποχρεωτική πρακτική άσκηση
- Απόκτηση αυξημένης εργασιακής εμπειρίας μέσω της πρακτικής άσκησης (48 ECTS)
- Πρακτική Άσκηση μέσω Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (αμειβόμενη ΕΣΠΑ)
- Δυνατότητα εκπόνησης πτυχιακής εργασίας
- Μαθησιακά αποτελέσματα και προσόντα σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Εναρμόνιση με ευρωπαϊκό σύστημα μονάδων κατοχύρωσης μαθημάτων και κατανομής τους ανά εξάμηνο
- Ευελιξία επιλογών διδασκόμενων μαθημάτων και δυνατότητα προσαρμογής στις προσωπικές ανάγκες των φοιτητών/τριών
- Ισοσκελισμένος δείκτης ρυθμού εισροών και εκροών των φοιτητών/τριών

Εκπαιδευτική προσέγγιση

- Φοιτητοκεντρική προσέγγιση στο διδακτικό έργο
- Αξιοποίηση του research-based teaching, της διδασκαλίας που τροφοδοτείται από την έρευνα και επικεντρώνεται στην έρευνα.
- Συλλογή και καταγραφή 'καλών' διδακτικών πρακτικών (μέθοδοι και στρατηγικές)
- Ηλεκτρονική υποστήριξη μαθημάτων με χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας moodle e-learning.

Διαδικασίες αξιολόγησης

- Αξιοποίηση από τους διδάσκοντες/ουσες των αποτελεσμάτων της εξαμηνιαίας αξιολόγησης μαθημάτων από φοιτητές/τριες

3.2.1.2 Βοηθητικά δεδομένα για τον 2ο Στόχο: Έρευνα και καινοτομία

Ανθρώπινο δυναμικό

- Επιστημονικό προσωπικό (ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ), με ερευνητικές δραστηριότητες και συνεργασίες και συμμετοχή σε συνέδρια και επιστημονικά δίκτυα

Έρευνα

- Δυνατότητα εκπόνησης πτυχιακής εργασίας
- Λειτουργία τριών εργαστηρίων (Εργαστήριο Εκπαίδευσης & Έρευνας στις Τεχνολογίες Μάθησης «Εκ.Ε.Τε.Μ.», Εργαστήριο Ψυχολογίας & Εκπαίδευσης του παιδιού «ΨΥΧΗ» και Εργαστήριο Έρευνας της Κοινωνικής Ετερότητας & της Διά Βίου Μάθησης «Ε.Ε.Κ.Ε.Δι.Βι.Μ.»)

Εξωστρέφεια

- Διεθνείς και εθνικές συνεργασίες και ερευνητικές δράσεις
- Κινητικότητα φοιτητών/τριών και εκπαιδευτικού προσωπικού μέσω Erasmus+
- Επιστημονικό Περιοδικό «Διάλογοι»

3.2.1.3 Βοηθητικά δεδομένα για τον 3ο Στόχο: Σύμβαση με την τοπική κοινωνία και διεθνής παρουσία και αναγνώριση

Ανθρώπινο δυναμικό

- Επιστημονικό προσωπικό (ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ), με ερευνητικές δραστηριότητες και συνεργασίες και συμμετοχή σε συνέδρια και επιστημονικά δίκτυα

Εξωστρέφεια

- Εξωστρέφεια προς την κοινωνία
- Συνεργασία με φορείς δημόσιας εκπαίδευσης
- Διεθνείς και εθνικές συνεργασίες και ερευνητικές δράσεις

- Σύνδεση με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και επαγγελματικούς φορείς και κοινωνικούς εταίρους
- Ιστότοπος του τμήματος (επικαιροποιημένη και έγκυρη πηγή πληροφόρησης)
- Κινητικότητα φοιτητών/τριών και εκπαιδευτικού προσωπικού μέσω Erasmus+
- Επιστημονικό Περιοδικό «Διάλογοι»
- Παροχή ορισμένων μαθημάτων με ανοικτή πρόσβαση

3.2.1.4 Οριζόντια βοηθητικά δεδομένα που επηρεάζουν θετικά και τους τρεις στόχους

Νομοθεσία

- Ισχύον θεσμικό πλαίσιο για προσχολική αγωγή

Ανθρώπινο δυναμικό

- Έμπειρο και εξειδικευμένο διοικητικό προσωπικό
- Κλίμα καλής συνεργασίας και αυξημένης αλληλεπίδρασης μεταξύ ανθρώπινου δυναμικού και φοιτητών/τριών
- Υπάρχει διαθέσιμο επιστημονικό (διδασκτικό και ερευνητικό) προσωπικό να προσληφθεί ως έκτακτο προσωπικό

Υποδομές – Λειτουργίες – Υπηρεσίες

- Ύπαρξη κατάλληλα διαμορφωμένων αιθουσών για συμμετοχικές μεθόδους διδασκαλίας
- Προσβασιμότητα για ΑμεΑ
- Ιστότοπος του τμήματος (επικαιροποιημένη και έγκυρη πηγή πληροφόρησης)
- Ύπαρξη Κανονιστικού Πλαισίου
- Ύπαρξη Ακαδημαϊκών Συμβούλων Σπουδών
- Κατανομή λειτουργικών θεμάτων του τμήματος σε σχετικές επιτροπές
- Υποστήριξη μαθημάτων μέσω e-learning
- Βιβλιοθήκη Παιδαγωγικής και Νησίδα κοινόχρηστων Η/Υ
- Wi-Fi σε όλους τους χώρους της Σχολής
- Σχέδιο πολιτικής προστασίας
- Κέντρο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΑΠΘ
- Υποστήριξη σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης μέσω των υπηρεσιών που διαθέτει το ΑΠΘ

Διαδικασίες αξιολόγησης

- Ανάπτυξη και παρακολούθηση του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης ποιότητας
- Συνεχής συνεργασία ΟΜΕΑ με ΜΟΔΙΠ ΑΠΘ
- Αξιοποίηση αποτελεσμάτων ετήσιας εσωτερικής αξιολόγησης
- Αύξηση συμμετοχής φοιτητών/τριών στη διαδικασία αξιολόγησης
- Διεξαγωγή ανάλυσης SWOT

Στοχοθεσία και παρακολούθηση της επίτευξής της

- Περιοδική επανεξέταση των στρατηγικών στόχων σε συνάρτηση με την Πολιτική Ποιότητας του Τμήματος και τις σύγχρονες επιστημονικές απαιτήσεις και διδακτικές ανάγκες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

3.2.2 Επιβλαβή δεδομένα (Weaknesses)

3.2.2.1 *Επιβλαβή δεδομένα για τον 1^ο στόχο: Υψηλή ποιότητα εκπαιδευτικής διαδικασίας*

Ανθρώπινο δυναμικό

- Περιορισμένος αριθμός επιστημονικού ανθρώπινου δυναμικού (ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ) σε σχέση με τον αριθμό των φοιτητών
- Πολύ περιορισμένος αριθμός διοικητικού προσωπικού
- Σχετικά χαμηλή αναλογία διδασκόντων επί ενεργών φοιτητών (1 διδάσκων/58,82 φοιτητές)
- Αυξημένος φόρτος διδακτικού έργου του ακαδημαϊκού προσωπικού για τη διατήρηση της υψηλής ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου
- Υπεραυξημένος φόρτος εργασίας γραμματειακού-διοικητικού τύπου για τα μέλη ΔΕΠ

Πρόγραμμα Σπουδών

- Έλλειψη συστηματικής παρακολούθησης πορείας αποφοίτων

Υποδομές – Λειτουργίες – Υπηρεσίες

- Περιορισμένος αριθμός αιθουσών διδασκαλίας μεγάλης χωρητικότητας

3.2.2.2 Επιβλαβή δεδομένα για τον 2ο στόχο: Έρευνα και καινοτομία

Έρευνα

- Περιορισμένη συμμετοχή φοιτητών σε επιστημονικές δημοσιεύσεις και ερευνητικά έργα
- Περιορισμένη συμμετοχή μελών ΔΕΠ στη διεκδίκηση χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, και λόγω μη προκήρυξης ικανού αριθμού ευρωπαϊκών έργων στις σχετικές επιστήμες

3.2.2.3 Επιβλαβή δεδομένα για τον 3ο στόχο: Σύνδεση με την τοπική κοινωνία και διεθνής παρουσία και αναγνώριση

Πρόγραμμα σπουδών

- Έλλειψη συστηματικής παρακολούθησης πορείας αποφοίτων

Εξωστρέφεια

- Περιορισμένος αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων για εισερχόμενους φοιτητές Erasmus+
- Αυξημένος αριθμός συμφωνιών στο πλαίσιο της δράσης Erasmus+ χωρίς μετακινήσεις την τελευταία τριετία
- Συνεργασία με επαγγελματικούς και συναφείς φορείς

3.2.2.4 Οριζόντια Επιβλαβή δεδομένα που επηρεάζουν αρνητικά και τους τρεις στόχους

Ανθρώπινο προσωπικό

- Περιορισμένος αριθμός διοικητικού προσωπικού
- Αυξημένος φόρτος διδακτικού έργου του ακαδημαϊκού προσωπικού για τη διατήρηση της υψηλής ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου

Άλλα

- Πλαίσιο πρόσληψης έκτακτου διδακτικού προσωπικού
- Πλαίσιο πρόσληψης προσωπικού στα ερευνητικά προγράμματα
- Ασταθές θεσμικό πλαίσιο
- Υπερβολικός αριθμός μετεγγραφών
- Ανεργία
- Ασταθές εργασιακό περιβάλλον των αποφοίτων
- Ελλιπές πλαίσιο επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων
- Υποχρηματοδότηση ΑΕΙ
- Περιορισμένα κονδύλια επαγγελματικής ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού
- Υγειονομικές απειλές (π.χ. Κορονοϊός)
- Ανάπτυξη γραφειοκρατίας

4. Οδικός χάρτης για την εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου

Βάσει των εσωτερικών και εξωτερικών αξιολογήσεων του διδακτικού και ερευνητικού έργου και της εξωστρέφειας του Τμήματος, και λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση swot του διενεργήθηκε το 2020 καθώς και τη Στοχοθεσία Ποιότητας, το ΤΕΠΑΕ έθεσε τον απώτερο σκοπό-όραμα για την ερχόμενη πενταετία, δηλαδή για τα έτη 2021- 2026. Το όραμα αυτό για να επιτευχθεί προϋποθέτει στοχευμένες ενέργειες στους διάφορους τομείς λειτουργίας του Τμήματος: διδασκαλία, έρευνα, εξωστρέφεια, διοικητική λειτουργία, υποδομές και οικονομικοί πόροι. Παρακάτω, αναφέρονται συνοπτικά τα πλεονεκτήματα και οι επιτεύξεις του ΤΕΠΑΕ σε καθέναν από αυτούς τους τομείς, ενώ αναδεικνύονται αδύνατα σημεία που πρέπει να θεραπευτούν ώστε να επιτύχει τον στόχο για το 2026. Οι ενέργειες που απαιτούνται για τη βελτίωση του ΤΕΠΑΕ στους τομείς της διοικητικής λειτουργίας, των υποδομών και των οικονομικών πόρων έχουν συμπεριληφθεί στο στρατηγικό σχεδιασμό των τριών άλλων τομέων, αυτών της διδασκαλίας, της έρευνας και της εξωστρέφειας, εφόσον θεωρούνται σημαντικότεροι μεν, αλλά επικουρικοί ως προς αυτούς.

Αφού αναγνωριστούν τα δυνατά και αδύνατα σημεία στους τρεις βασικούς τομείς λειτουργίας του Τμήματος, αναπτύσσεται μία «θεωρία αλλαγής» (Theory of Change) για τον καθέναν: διδασκαλία, έρευνα, εξωστρέφεια. Η ανάπτυξη των θεωριών αλλαγής επιτρέπει την αναστοχαστική στάση (ως προς τις ενέργειες εκείνες που απαιτούνται, προκειμένου να επιτευχθεί η βελτίωση επιμέρους στοιχείων κάθε τομέα-στόχου) και προσδιορίζει τη συμβολή του ΤΕΠΑΕ αλλά και άλλων αρχών του ΑΠΘ και του Κράτους σε κάθε επιμέρους αλλαγή που πρέπει να συντελεστεί, ώστε να επιτευχθεί ο καθένας από τους τρεις κεντρικούς στόχους. Η λεπτομερής περιγραφή τόσο των ενεργειών που απαιτούνται για να επιτευχθούν οι παραπάνω αλλαγές όσο και των εμπλεκόμενων σε κάθε αλλαγή επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση και αξιολόγηση των αλλαγών σε βάθος χρόνου και, άρα, τις όποιες διορθωτικές ενέργειες κριθούν απαραίτητες.

4.1 Προτεραιοποιημένοι τομείς δράσης για την περίοδο 2021 - 2026

1. Όλες οι φοιτήτριες και όλοι οι φοιτητές του ΤΕΠΑΕ να έχουν πρόσβαση σε άριστη ως προς το περιεχόμενο και τη μεθοδολογία εκπαίδευση, η οποία θα αξιολογείται ως τέτοια από τις ίδιες τις φοιτήτριες/ες, τα μέλη του Τμήματος, και ανεξάρτητες αρχές αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου του ΤΕΠΑΕ

Από την εξωτερική αξιολόγηση του Τμήματος το 2013 έως σήμερα, το ΤΕΠΑΕ έχει κάνει σημαντικά βήματα ώστε η εκπαίδευση που παρέχει να αξιολογείται πολύ θετικά έως και άριστα σε περιεχόμενο και μεθοδολογία από τις ίδιες τις φοιτήτριες/ες, και τα μέλη του Τμήματος. Συγκεκριμένα, το ΤΕΠΑΕ έχει οργανώσει και συστηματοποιήσει σε ικανοποιητικό βαθμό τη συλλογή δεδομένων αναφορικά με τα θετικά στοιχεία και τις αδυναμίες του Τμήματος και οι όποιες διορθωτικές ενέργειες βασίζονται πλέον σε δεδομένα. Η αξιολόγηση των μαθημάτων από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές είναι υψηλή (Τρέχουσα μέση τιμή: 70.1%, Τιμή Στόχου: 80%), όπως και η αξιολόγησή τους

σε ό,τι αφορά στο μέσο βαθμό γνώσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων των μαθημάτων (Τρέχουσα μέση τιμή: 71.9%, Τιμή Στόχου: 74%). Εξάλλου, το ποσοστό επιτυχίας των φοιτητριών/-ών στα μαθήματα είναι υψηλό (Τρέχουσα μέση τιμή: 75.32%, Τιμή Στόχου: 82.85%), και το ετήσιο ποσοστό αποφοίτων με βαθμό πτυχίου από 8 και άνω είναι 26.08% (Τιμή Στόχου: 26%). Η μέση διάρκεια σπουδών στο ΤΕΠΑΕ είναι 4,22 έτη (Τιμή Στόχου: 4,20) και το ετήσιο ποσοστό φοιτητών κανονικής διάρκειας σπουδών (4 έτη) είναι 53.41% (Τιμή Στόχου: 55%). Επιπλέον, η μέση συνολική αξιολόγηση των διδασκόντων από τις φοιτήτριες/-ες είναι πολύ ικανοποιητική (Τρέχουσα μέση τιμή: 77.8%, Τιμή Στόχου: 80%).

Σε ό,τι αφορά στις υποδομές, λειτουργίες και υπηρεσίες του Τμήματος που υποστηρίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία, το ΤΕΠΑΕ διενεργεί ορθολογικό προγραμματισμό και αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και υποδομών. Οι διδάσκουσες/-οντες αξιολογούν τις υποδομές του Τμήματος με 87% (Τιμή Στόχου: 100%). Η αναβάθμιση του τεχνολογικού εξοπλισμού προγραμματίζεται ανά 5 έτη (Τιμή Στόχου: 3 έτη). Οι εβδομαδιαίες ώρες λειτουργίας των βιβλιοθηκών και των σπουδαστηρίων στο Τμήμα είναι 55. Η ιστοσελίδα του Τμήματος ενημερώνεται καθημερινά από την Γραμματεία του Τμήματος, ενώ λειτουργεί και Επιτροπή ιστότοπου η οποία αποτελείται από μέλη ΔΕΠ και παρακολουθεί τη λειτουργία του ιστότοπου και εισηγείται αλλαγές στη δομή και το περιεχόμενό του.

Βάσει των παραπάνω, και συνυπολογίζοντας τα αποτελέσματα της τελευταίας ανάλυσης Swot που διενεργήθηκε τον Δεκέμβριο 2020, το ΤΕΠΑΕ έχει αναγνωρίσει ότι χρειάζονται περαιτέρω ενέργειες για να επιτευχθεί η αριστεία στην παρεχόμενη εκπαίδευση και να υλοποιηθούν οι επιμέρους στόχοι που έχει θέσει το Τμήμα στους προαναφερόμενους τομείς. Ιδιαίτερα, το Τμήμα έχει αναγνωρίσει ως τομείς που χρήζουν περαιτέρω ανάπτυξης τον περιορισμένο αριθμό επιστημονικού δυναμικού (ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ) και διοικητικού προσωπικού, τη χαμηλή αναλογία διδασκόντων επί ενεργών φοιτητών, και τον αυξημένο φόρτο διδακτικού έργου του ακαδημαϊκού προσωπικού που λειτουργεί επιβλαβώς στη διατήρηση της υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικού έργου. Επιπλέον, το Τμήμα δεν έχει αναπτύξει μηχανισμό συστηματικής παρακολούθησης της πορείας των αποφοίτων του.

2. Να ενδυναμωθεί η έρευνα στο ΤΕΠΑΕ, ώστε αυτό να είναι πόλος ερευνητικής αρτιότητας στο πεδίο των Επιστημών Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία κατά κύριο λόγο στην ημεδαπή, αλλά και στην αλλοδαπή.

Μέσα στο πλαίσιο ενός ιδιαίτερα ανταγωνιστικού και ευμετάβλητου ακαδημαϊκού και χρηματοδοτικού περιβάλλοντος, το οποίο επηρεάστηκε σημαντικά από την οικονομική κρίση των τελευταίων 10 ετών, το ΤΕΠΑΕ διενήργησε σημαντικά βήματα για να αναπτύξει με βιώσιμο τρόπο την ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος. Το επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος είναι ιδιαίτερα ενεργό ερευνητικά και διατηρεί σημαντικές ερευνητικές συνεργασίες με φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής, και τα μέλη του συμμετέχουν συστηματικά σε εθνικά και διεθνή συνέδρια και επιστημονικά δίκτυα. Το ΤΕΠΑΕ προσφέρει τρία μεταπτυχιακά προγράμματα (Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Τεχνολογίες Μάθησης -

Επιστήμες της Αγωγής", Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Διά Βίου μάθηση και Ηγεσία στην Εκπαίδευση - Επιστήμες της Αγωγής", Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Εκπαίδευση για την Αειφορία - Επιστήμες της Αγωγής") και συμμετέχει σε δύο Δι-ιδρυματικά Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών. Το Τμήμα έχει ένα ιδιαίτερα ενεργό 3^ο κύκλο σπουδών, με Διδακτορικές φοιτήτριες και φοιτητές να παράγουν νέα γνώση σε διάφορους ερευνητικούς τομείς που θεραπεύει το Τμήμα. Οι μεταδιδακτορικές σπουδές στο ΤΕΠΑΕ είναι σε ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Στο ΤΕΠΑΕ, λειτουργούν τρία (03) ερευνητικά εργαστήρια (Εργαστήριο Εκπαίδευσης & Έρευνας στις Τεχνολογίες Μάθησης «Εκ.Ε.Τε.Μ.», Εργαστήριο Ψυχολογίας & Εκπαίδευσης του παιδιού «ΨΥΧΗ» και Εργαστήριο Έρευνας της Κοινωνικής Ετερότητας & της Διά Βίου Μάθησης «Ε.Ε.Κ.Ε.Δι.Βι.Μ.»), και εκδίδεται το επιστημονικό περιοδικό «Διάλογοι».

Επιπλέον ενέργειες είναι απαραίτητες για να επιτευχθεί ο στόχος που έχει τεθεί ως προς την αριστεία στην έρευνα. Ο συνολικός αριθμός επιστημονικού προσωπικού στο Τμήμα, το οποίο είναι και ιδιαίτερα επιφορτισμένο με εκπαιδευτικές και διοικητικές δραστηριότητες, είναι μικρός. Ανεπαρκής είναι και ο αριθμός διοικητικού προσωπικού προκειμένου να υποστηριχθούν αποτελεσματικά τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών, τα ερευνητικά εργαστήρια, και οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος. Κατά συνέπεια, η συμμετοχή του Τμήματος σε χρηματοδοτούμενα εθνικά και διεθνή ερευνητικά έργα είναι μικρότερη από την ευκαιρία και άρα η εξωτερική χρηματοδότηση του Τμήματος είναι επίσης περιορισμένη. Ο μέσος συνολικός αριθμός εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ είναι 25,26. Πολύ μικρός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών συμμετέχει σε ερευνητικά έργα που πραγματοποιεί το επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος.

3. Να αναπτυχθούν περαιτέρω οι πολύπλευρες συνεργασίες του ΤΕΠΑΕ με τοπικούς και εθνικούς φορείς, άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου, άλλα Πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής, ώστε να επιτευχθεί ουσιαστική επικοινωνία με την επιστημονική και την ευρύτερη κοινότητα.

Το ΤΕΠΑΕ έχει αναπτύξει κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του στενές σχέσεις συνεργασίας με την τοπική κοινότητα στο πλαίσιο της Πρακτικής άσκησης των φοιτητριών και των φοιτητών, των ανοιχτών για την τοπική κοινότητα επιστημονικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, και των εκπαιδεύσεων εκπαιδευτικών και άλλων επαγγελματιών της κοινότητας που διοργανώνει, μεταξύ άλλων. Σημαντική είναι η συμβολή μελών του επιστημονικού προσωπικού του Τμήματος σε Επιτροπές και δράσεις του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Επίσης, το Τμήμα συνεργάζεται συστηματικά με άλλα ομοειδή Τμήματα της ημεδαπής, κυρίως μέσω κοινών μεταπτυχιακών προγραμμάτων, συνεδρίων και ερευνητικών προγραμμάτων, αλλά και της αλλοδαπής μέσω του προγράμματος Erasmus+ και ερευνητικών συνεργασιών. Τα τελευταία χρόνια, το ΤΕΠΑΕ προσφέρει έναν ικανοποιητικό αριθμό μαθημάτων και σε ξένη γλώσσα, για φοιτητές του εξωτερικού που φοιτούν στο Τμήμα μέσω του προγράμματος Erasmus+. Επιπλέον, το Τμήμα παρέχει ορισμένα μαθήματα με ανοιχτή πρόσβαση.

Η εξωστρέφεια του ΤΕΠΑΕ και η ζωντανή επικοινωνία του με την επιστημονική και την ευρύτερη κοινότητα αποτελεί προτεραιότητα για το Τμήμα. Προκειμένου να υποστηριχθεί επιπλέον η εξωστρέφεια, είναι απαραίτητη η αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού, επιστημονικού και διοικητικού. Δεν έχει εφαρμοστεί συστηματική συνεργασία με επαγγελματικούς φορείς, ενώ το Τμήμα δεν έχει αναπτύξει μηχανισμό συστηματικής επικοινωνίας με τους αποφοίτους του. Ο αριθμός των προσφερόμενων μαθημάτων στους φοιτητές Erasmus+ κρίνεται ότι πρέπει να αυξηθεί, όπως και ο αριθμός των μαθημάτων ανοιχτής πρόσβασης.

4.2 Θεωρία της αλλαγής (Theory of Change)

Όπως αναπτύχθηκε ήδη, το όραμα του ΤΕΠΑΕ που οδηγεί το παρόν στρατηγικό σχέδιο είναι ως το 2026 να έχει αναπτύξει άριστο ακαδημαϊκό περιβάλλον, και να προσφέρει ισότιμη πρόσβαση σε αυτό σε όλες τις φοιτήτριες/ες, τις διδάσκουσες/οντες, και το λοιπό επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό του Τμήματος, στη βάση των αξόνων "Άριστη διδασκαλία - Ερευνητική αρτιότητα - Εξωστρέφεια προς την κοινότητα".

Προκειμένου να επιτευχθεί το τρίπτυχο, απαιτείται σειρά ενεργειών. Η θεωρία της αλλαγής δηλώνει ότι:

- **εάν** το ΤΕΠΑΕ και οι διδάσκουσες/-ντες αξιοποιήσουν εποικοδομητικά τις εσωτερικές και την εξωτερική αξιολόγηση αναφορικά με την παροχή επιστημονικά άρτιας εκπαίδευσης και δράσουν διορθωτικά σε τομείς που χρήζουν βελτίωσης,
- **εάν** οι αρχές του Πανεπιστημίου και το Υπουργείο Παιδείας εξασφαλίσουν τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους για την ενίσχυση του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος, την ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας, και την βελτίωση των υποδομών της Παιδαγωγικής Σχολής,
- **εάν** το επιστημονικό προσωπικό υποστηριχθεί από το Τμήμα, την Κοσμητεία και τις αρχές του Πανεπιστημίου ώστε να αυξηθούν οι δυνατότητες εμπλοκής του σε ερευνητικές δραστηριότητες, ανεξάρτητες και σε συνεργασία με άλλους φορείς, και εάν επιπλέον το επιστημονικό προσωπικό υποστηρίξει την συμμετοχή των φοιτητριών/-ών σε ερευνητικές δραστηριότητες,
- **εάν** το Τμήμα αυτόνομα, αλλά και σε συνεργασία με την Κοσμητεία και τις αρχές του ΑΠΘ, συνάψει στοχευμένες, σταθερές και συστηματικές συνεργασίες με την τοπική κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων δημόσιων και ιδιωτικών-επαγγελματικών φορέων, και της κοινότητας των πολιτών, και εγκαθιδρύσει περιοδικές ευκαιρίες διαλόγου με την ευρύτερη κοινότητα,
- **εάν** το Τμήμα αυτόνομα, αλλά και σε συνεργασία με την Κοσμητεία και τις αρχές του ΑΠΘ, συνάψει στοχευμένες συνεργασίες με τη διεθνή ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα, μέσω συμμετοχής μελών του επιστημονικού προσωπικού σε διεθνή συνεργατικά ερευνητικά προγράμματα, διεθνή συνέδρια, διεθνή colloquia, και εάν υποστηριχθεί στη διεθνή δημοσιοποίηση της ερευνητικής εργασίας του επιστημονικού προσωπικού του Τμήματος,

τότε, ως το 2026, το ΤΕΠΑΕ θα έχει αναπτύξει άριστο ακαδημαϊκό περιβάλλον και θα προσφέρει ισότιμη πρόσβαση σε αυτό σε όλες τις/τους φοιτήτριες/τές, τις/τους διδάσκουσες/οντες, και το λοιπό επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό του Τμήματος, στη βάση των αξόνων "Άριστη διδασκαλία - Ερευνητική αρτιότητα - Εξωστρέφεια προς την κοινότητα".

4.3 Οδικός χάρτης για την επίτευξη των στόχων 2021 – 2026

Λαμβάνοντας υπόψη την ιστορία του Τμήματος, την εξωτερική αξιολόγηση, τις εσωτερικές αξιολογήσεις των τελευταίων ετών, το αποτέλεσμα της ανάλυσης SWOT, το Στρατηγικό Σχέδιο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τη Στρατηγική της Κοσμητείας της Παιδαγωγικής Σχολής, και την σύγχρονη κοινωνικο-οικονομική πραγματικότητα, το ΤΕΠΑΕ προσδιόρισε τρεις κεντρικούς στόχους για την περίοδο 2021 – 2026, η επίτευξη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω.

Στόχος 1: Όλες οι φοιτήτριες και όλοι οι φοιτητές του ΤΕΠΑΕ να έχουν πρόσβαση σε άριστη ως προς το περιεχόμενο και τη μεθοδολογία εκπαίδευση, η οποία θα αξιολογείται ως τέτοια από τις ίδιες τις φοιτήτριες/ες, τα μέλη του Τμήματος, και ανεξάρτητες αρχές αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου του ΤΕΠΑΕ

ΕΑΝ (Δράση του Τμήματος)	ΚΑΙ (Κοσμητεία, ΑΠΘ, Κρατικές Αρχές)	ΤΟΤΕ (Αποτέλεσμα υψηλότερου επιπέδου)
<ul style="list-style-type: none"> - εάν το Τμήμα συστηματοποιήσει την αξιοποίηση όλων των αξιολογήσεων (π.χ. φοιτητριών, εσωτερική αξιολόγηση, SWOT, εξωτερική αξιολόγηση) για την αναγνώριση και προώθηση καλών πρακτικών ακαδημαϊκής διδασκαλίας, - εάν το Τμήμα και όλα τα μέλη του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού παρακινήσουν ενεργητικά τις φοιτήτριες/-ές να συμμετέχουν στην εξαμηνιαία διαδικασία αξιολόγησης των μαθημάτων και υποστηρίξουν τη συμμετοχή με διάφορους τρόπους, - εάν καταδειχθεί με στοιχεία η ανάγκη για περισσότερες αίθουσες διδασκαλίας μεγάλης χωρητικότητας και διεκδικηθεί η χρήση τους σε όλα τα επίπεδα ηγεσίας του Πανεπιστημίου, - εάν καταδειχθεί με στοιχεία η επιβλαβής επίδραση του υπερβολικά μεγάλου αριθμού μετεγγραφών στο ακαδημαϊκό πρόγραμμα του Τμήματος, και διεκδικηθεί η μείωση αυτού σε όλα τα επίπεδα ηγεσίας του Πανεπιστημίου και του Υπουργείου Παιδείας, 	<p>...και η Κοσμητεία της Παιδαγωγικής Σχολής διενεργήσει με τη συνεργασία των Τμημάτων της, έρευνα-καταγραφή για τον βέλτιστο αριθμό φοιτητών ανά Τμήμα, ώστε η διδασκαλία να επιτυγχάνει τα βέλτιστα δυνατά αποτελέσματα,</p> <p>... και το ΑΠΘ διεκδικήσει από το Υπουργείο Παιδείας μείωση στον αριθμό των μετεγγραφών και αν εισηγηθεί αριθμό εισακτέων ανάλογα με τις δυνατότητες του κάθε Τμήματος, και εξορθολογίσει το διαμοιρασμό αιθουσών διδασκαλίας μεγάλης χωρητικότητας βάσει των πραγματικών αναγκών των Τμημάτων του,</p> <p>...και το Υπουργείο Παιδείας λάβει υπόψη στις πολιτικές για την τριτοβάθμια εκπαίδευση την επιβλαβή επίδραση του μεγάλου αριθμού μετεγγραφών,</p>	<p>...τότε η παρεχόμενη εκπαίδευση από το ΤΕΠΑΕ στις φοιτήτριες και τους φοιτητές θα βασίζεται σε αποδεδειγμένα καλές εκπαιδευτικές πρακτικές, σε κατάλληλους χώρους διδασκαλίας, και η εκπαιδευτική διαδικασία θα επιτυγχάνει τα επιθυμητά μαθησιακά αποτελέσματα.</p>

<p>- εάν οι προκηρύξεις νέων θέσεων και η επιλογή νέου επιστημονικού προσωπικού από το Τμήμα συνάδουν με τους εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς τομείς του Τμήματος, και είναι σύμφωνες με το παρόν Στρατηγικό Σχέδιο,</p> <p>- εάν το Τμήμα καταδείξει την ανάγκη για αύξηση του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού σε όλα τα επίπεδα ηγεσίας,</p>	<p>...και η Κοσμητεία της Παιδαγωγικής Σχολής υποστηρίζει την ενημέρωση του ΑΠΘ σε όλα τα επίπεδα ηγεσίας για τις πιο άμεσες, τις μεσοπρόθεσμες και τις μακροπρόθεσμες ανάγκες της Σχολής και των Τμημάτων της, και αν διεκδικήσει ενεργητικά την πρόσληψη νέου προσωπικού βάσει στοιχείων,</p> <p>... και το ΑΠΘ διεκδικήσει βάσει δεδομένων και πραγματικών αναγκών επιπλέον θέσεις επιστημονικού προσωπικού από το Υπουργείο, και αν εξορθολογίσει το διαμοιρασμό διοικητικού προσωπικού μεταξύ των Τμημάτων και των Υπηρεσιών του,</p> <p>...και το Υπουργείο Παιδείας επενδύσει γρήγορα τους οικονομικούς πόρους για την πρόσληψη νέου επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, απαντώντας στις πραγματικές ανάγκες των Πανεπιστημιακών Τμημάτων σε επιστημονικό προσωπικό,</p>	<p>...τότε η αναλογία διδασκόντων προς ενεργούς φοιτητές θα μεγαλώσει, οι ακαδημαϊκές δραστηριότητες θα χαίρουν της κατάλληλης διοικητικής υποστήριξης, θα μειωθεί ο υπερβολικός φόρτος διδακτικού έργου του ακαδημαϊκού προσωπικού, και κατ' επέκταση θα ενισχυθεί η ποιότητα του παραγόμενου εκπαιδευτικού έργου από το ΤΕΠΑΕ.</p>
<p>- εάν το Τμήμα δημιουργήσει μηχανισμό συστηματικής παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων, σε συνεργασία με τις κατάλληλες υπηρεσίες του ΑΠΘ και εξωτερικούς επαγγελματικούς φορείς,</p>	<p>...και η Κοσμητεία της Παιδαγωγικής Σχολής και το ΑΠΘ υιοθετήσουν έμπρακτα την προσπάθεια αυτή και αν την υποστηρίξουν με τους απαραίτητους ανθρώπινους πόρους, εξασφαλίζοντας τεχνογνωσία στο Τμήμα για τη δημιουργία, λειτουργία και διατήρηση του μηχανισμού,</p>	<p>...τότε η παρεχόμενη εκπαίδευση θα ενημερώνεται από τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς και των αποφοίτων του ΤΕΠΑΕ κατά την εισαγωγή τους στην αγορά εργασίας.</p>

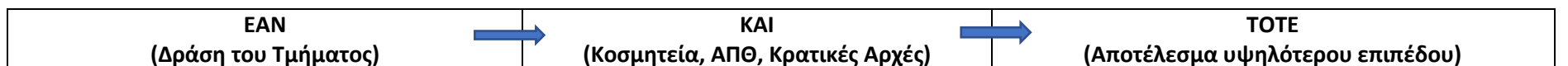
Στόχος 2: Να ενδυναμωθεί η έρευνα στο ΤΕΠΑΕ, ώστε αυτό να είναι πόλος ερευνητικής αρτιότητας στο πεδίο των Επιστημών Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία κατά κύριο λόγο στην ημεδαπή, αλλά και στην αλλοδαπή.

ΕΑΝ (Δράση του Τμήματος)	ΚΑΙ (Κοσμητεία, ΑΠΘ, Κρατικές Αρχές)	ΤΟΤΕ (Αποτέλεσμα υψηλότερου επιπέδου)
<p>- εάν το Τμήμα καταδείξει την ανάγκη για αύξηση του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού σε όλα τα επίπεδα ηγεσίας, με επικαιροποιημένα σχετικά στοιχεία,</p>	<p>...και το ΑΠΘ και το Υπουργείο Παιδείας επενδύσουν τους κατάλληλους οικονομικούς πόρους για την πρόσληψη νέου επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, απαντώντας στις πραγματικές ανάγκες του Τμήματος, ή/και το ΑΠΘ μεταφέρει διοικητικό προσωπικό από άλλες υπηρεσίες του στο Τμήμα,</p>	<p>...τότε οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος και τα μεταπτυχιακά προγράμματα θα χαιρούν της κατάλληλης διοικητικής υποστήριξης, θα μειωθεί ο υπερβολικός φόρτος διδακτικού έργου ανά μέλος ΔΕΠ ώστε τα τελευταία να επενδύουν περισσότερο χρόνο στην έρευνα, ενώ θα αυξηθούν όλοι οι δείκτες παραγωγής επιστημονικής γνώσης.</p>
<p>- εάν το Τμήμα αποφασίσει και υποστηρίξει την υλικοτεχνική υποδομή των ερευνητικών εργαστηρίων, ώστε να χρησιμοποιηθούν από προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, ακαδημαϊκούς υποτρόφους, και το επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος πέραν των μελών ΔΕΠ,</p>	<p>...και η Κοσμητεία υποστηρίζει τις προσπάθειες αυτές, συμπεριλαμβανομένης της ενεργητικής στήριξης της διαδικασίας διασφάλισης οικονομικών πόρων μέσω του ΕΛΚΕ και άλλων πηγών, και αναλάβει πρωτοβουλία στη διαμεσολάβηση και ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών εργαστηρίων εντός Παιδαγωγικής Σχολής, αλλά και μεταξύ εργαστηρίων της Σχολής και άλλων Τμημάτων του ΑΠΘ και της ευρύτερης κοινότητας,</p>	<p>...τότε θα αυξηθεί η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος, θα ενταθεί η παραγωγή επιστημονικής γνώσης, θα συνδεθεί περισσότερο η διδασκαλία με την έρευνα, θα αυξηθεί ο αριθμός εργασιών του Τμήματος σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές, ο αριθμός των φοιτητριών/-ών που συμμετέχουν σε έρευνα, οι ερευνητικές συνεργασίες και η παραγωγή νέας γνώσης από το ΤΕΠΑΕ, και η εξωτερική χρηματοδότηση του ΤΕΠΑΕ για έρευνα.</p>
<p>- εάν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και το Τμήμα προωθήσουν ενεργητικά τη συνεργασία μεταξύ των Εργαστηρίων του Τμήματος και άλλων ερευνητικών εργαστηρίων του ΑΠΘ και της ευρύτερης κοινότητας,</p>	<p>...και ο ΕΛΚΕ και άλλες σχετικές υπηρεσίες του ΑΠΘ υποστηρίζουν τις προσπάθειες μέσω ενεργητικής διαμεσολάβησης, και εξεύρεσης πόρων,</p>	<p>...τότε θα αυξηθεί η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος, θα ενταθεί η παραγωγή επιστημονικής γνώσης, θα συνδεθεί περισσότερο η διδασκαλία με την έρευνα, θα αυξηθεί ο αριθμός εργασιών του Τμήματος σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές, ο αριθμός των φοιτητριών/-ών που συμμετέχουν σε έρευνα, οι ερευνητικές συνεργασίες και η παραγωγή νέας γνώσης από το ΤΕΠΑΕ, και η εξωτερική χρηματοδότηση του ΤΕΠΑΕ για έρευνα.</p>

- εάν το Τμήμα καθιερώσει κίνητρα για την υποστήριξη της βασικής έρευνας που διενεργείται στο Τμήμα από φοιτητές όλων των βαθμίδων σε συνεργασία με επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος,	...και η Κοσμητεία υποστηρίζει εμπράκτως μια τέτοια πρωτοβουλία, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης πόρων μέσω ΕΛΚΕ και άλλων πηγών, και διαμεσολαβήσει για τη συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς που επιθυμούν να «υιοθετήσουν» νέες/ους ερευνήτριες/-ές ...και ο ΕΛΚΕ και το ΑΠΘ στηρίζει με τεχνογνωσία και διαμεσολάβηση αυτήν την πρωτοβουλία,	...τότε θα ενισχυθεί η βασική έρευνα στο Τμήμα και η παραγωγή νέας γνώσης, θα αυξηθεί η συμμετοχή φοιτητριών και νέων ερευνητριών σε ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος, θα ενισχυθούν οι μεταπτυχιακές σπουδές, το ΤΕΠΑΕ θα γίνει πόλος έλξης νέων ερευνητριών, και θα αυξηθεί η εξωτερική χρηματοδότηση για έρευνα.
--	--	--

- εάν το Τμήμα αναπτύξει μηχανισμό υποστήριξης των μελών ΔΕΠ για εξεύρεση πηγών χρηματοδότησης της έρευνας και συγγραφή νέων ερευνητικών προτάσεων, σε συνεργασία με την Κοσμητεία και τον ΕΛΚΕ,	...και ο ΕΛΚΕ και άλλες σχετικές υπηρεσίες του ΑΠΘ υποστηρίζουν την προσπάθεια και προσφέρουν συστηματικά την τεχνογνωσία τους στο επιστημονικό προσωπικό μέσω coaching, σεμιναρίων, ενημερωτικών ημερίδων, κ.α.	...τότε θα αυξηθεί η συμμετοχή των μελών ΔΕΠ σε ερευνητικά προγράμματα, ο αριθμός των δημοσιευμένων εργασιών από μέλη του Τμήματος, το επιστημονικό προσωπικό θα αναπτύξει νέες δεξιότητες, και θα αυξηθεί η εξωτερική χρηματοδότηση για έρευνα.
--	--	--

Στόχος 3: Να αναπτυχθούν περαιτέρω οι πολύπλευρες συνεργασίες του ΤΕΠΑΕ με τοπικούς και εθνικούς φορείς, άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου, άλλα Πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής, ώστε να επιτευχθεί ουσιαστική επικοινωνία με την επιστημονική και την ευρύτερη κοινότητα.

- εάν το Τμήμα καταδείξει την ανάγκη για αύξηση του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού σε όλα τα επίπεδα ηγεσίας, με επικαιροποιημένα σχετικά στοιχεία,	...και το ΑΠΘ και το Υπουργείο Παιδείας επενδύσουν τους κατάλληλους οικονομικούς πόρους για την πρόσληψη νέου επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, απαντώντας στις πραγματικές ανάγκες του Τμήματος, ή/και το ΑΠΘ μεταφέρει διοικητικό προσωπικό από άλλες υπηρεσίες του στο Τμήμα,	...τότε η εξωστρέφεια του Τμήματος θα υποστηριχθεί ποιοτικά και ποσοτικά, και αναμένεται αύξηση σε όλους τους δείκτες εξωστρέφειας του Τμήματος.
---	--	--

<p>- εάν το Τμήμα λάβει απόφαση ανάπτυξης και διατήρησης συστηματικής συνεργασίας με φορείς του δημοσίου, και ιδιωτικούς φορείς της τοπικής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων επαγγελματιών φορέων,</p>	<p>...και η Κοσμητεία στηρίζει ενεργητικά την πρωτοβουλία αυτήν διαμεσολαβώντας ή/και συμμετέχοντας στην ανάπτυξη αυτών των συνεργασιών, και διευκολύνει την παροχή υλικοτεχνικής υποδομής για τη διεξαγωγή σχετικών συναντήσεων στη Σχολή,</p>	<p>...τότε το Τμήμα θα ενισχύσει τη συνεργασία του με φορείς της κοινότητας, θα ενισχύσει την εκπαιδευτική διαδικασία με ευκαιρίες για διάλογο με την κοινότητα, και θα υποστηρίξει την μετάβαση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας.</p>
<p>- εάν το Τμήμα δημιουργήσει μηχανισμό συστηματικής επικοινωνίας, παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας, και συνεργασίας με τους απόφοιτους του Τμήματος, σε συνεργασία με τις κατάλληλες υπηρεσίες του ΑΠΘ,</p>	<p>...και η Κοσμητεία και το ΑΠΘ υιοθετήσουν έμπρακτα την προσπάθεια αυτή και την υποστηρίξουν με τους απαραίτητους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους,</p>	<p>...τότε ο διάλογος του Τμήματος με την ευρύτερη κοινότητα θα είναι συνεχής και εποικοδομητικός ως προς την ενίσχυση του εκπαιδευτικού έργου, τη σύναψη συνεργασιών με φορείς της κοινότητας, την ενημερωμένη υποστήριξη των φοιτητών για μελλοντικές επαγγελματικές ευκαιρίες, και τη διάχυση επιστημονικών γνώσεων στην κοινότητα.</p>
<p>- εάν το Τμήμα υποστηρίξει την προετοιμασία και παροχή περισσότερων μαθημάτων στους φοιτητές ERASMUS+, αυτοτελώς ή και σε συνεργασία με άλλα Τμήματα του ΑΠΘ, με την υποστήριξη του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων,</p> <p>- εάν το Τμήμα υποστηρίξει ενεργητικά τη συμμετοχή μελών ΔΕΠ στο πρόγραμμα ERASMUS+, και δημιουργήσει μηχανισμό υποδοχής επιστημόνων από το εξωτερικό μέσω του εν λόγω προγράμματος,</p>	<p>...και η Κοσμητεία διευκολύνει και υποστηρίζει αυτήν την προσπάθεια, διαμεσολαβώντας στη σύναψη συνεργασιών και διασφάλισης των κατάλληλων ανθρώπινων και υλικοτεχνικών πόρων, σε συνεργασία με το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων του ΑΠΘ και άλλες συναφείς υπηρεσίες,</p>	<p>...τότε το Τμήμα θα ενισχύσει σημαντικά το διεθνές προφίλ του και θα συμμετάσχει αποτελεσματικά και εποικοδομητικά στη διεθνοποίηση της επιστημονικής συνεργασίας και παραγωγής γνώσης.</p>
<p>- εάν το Τμήμα λάβει πρωτοβουλίες και υποστηρίξει με την διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων και σεμιναρίων την αύξηση των παρεχόμενων μαθημάτων ανοιχτής πρόσβασης,</p>	<p>...και οι σχετικές υπηρεσίες του ΑΠΘ ανταποκριθούν στην πρόσκληση του Τμήματος και υποστηρίξουν την προσπάθεια,</p>	<p>...τότε ο αριθμός των μαθημάτων ανοιχτής πρόσβασης που παρέχεται από το ΤΕΠΑΕ θα αυξηθεί και ενισχύσει την ορατότητα του Τμήματος στην επιστημονική και ευρύτερη κοινότητα, και θα συμβάλει πιο εντατικά στη διάχυση της επιστημονικής γνώσης.</p>

4.4 Χρηματοδότηση του Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης του ΤΕΠΑΕ

Καταδείχθηκε με ακρίβεια η ανάγκη αύξησης του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού στο Τμήμα, προκειμένου να επιτευχθούν το όραμα και οι στόχοι του ΤΕΠΑΕ για την πενταετία 2021- 2026. Ο ανεπαρκής αριθμός μελών ΔΕΠ επηρεάζει αρνητικά τις προοπτικές ανάπτυξης και αριστείας του Τμήματος.

Για παράδειγμα, εξαιτίας του μεγάλου αριθμού εισακτέων η αναλογία καθηγητών και φοιτητών είναι υψηλή. Κατά συνέπεια, είναι ανέφικτη η οργάνωση των μαθημάτων σε μικρότερες ομάδες. Επιπλέον, ο μικρός αριθμός ΔΕΠ συνεπάγεται τον υπερβολικό φόρτο διδακτικού έργου και, άρα, την περιορισμένη διαθεσιμότητα των μελών ΔΕΠ να αναπτύξουν ουσιαστικό ερευνητικό έργο στα πλαίσια του Τμήματος και του Πανεπιστημίου. Ο αριθμός των μελών ΔΕΠ, μάλιστα, μειώνεται επιπλέον, επειδή λόγω της οικονομικής κρίσης δεν αναπληρώνονται έγκαιρα οι θέσεις των μελών ΔΕΠ που αποχωρούν από την υπηρεσία και το Υπουργείο δεν υποστηρίζει την πρόσληψη νέου επιστημονικού προσωπικού βάσει των πραγματικών αναγκών των Πανεπιστημιακών Τμημάτων. Όμως, η οικονομική ενίσχυση από την Πολιτεία αποτελεί τον κύριο παράγοντα βιωσιμότητας του Τμήματος.

Το Τμήμα, παράλληλα, προσπαθεί να αναζητήσει εξωτερικούς πόρους για τη διενέργεια έρευνας και την ενίσχυση της εξωστρέφειας, όπως, η συμμετοχή σε χρηματοδοτούμενα από ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς ερευνητικά προγράμματα, χρηματοδοτήσεις και χορηγίες από Ιδρύματα που προωθούν διεπιστημονικές συνεργασίες κ.λπ.. Η συμμετοχή στις δράσεις του Eramsus+ (κινητικότητα, δίκτυα κλπ.) και ειδικά του Erasmus international μπορεί να ενισχύσει ουσιαστικά το Τμήμα στη σύναψη συνεργασιών και στην αύξηση της συμμετοχής του επιστημονικού προσωπικού σε ερευνητικά προγράμματα με εξωτερική χρηματοδότηση.